

Gissen waar we naartoe gaan

NGF lanceert golfbaandataviewer.nl; markt trekt neutraliteit federatie in twijfel

De eerste onbemande grasmaaiers met gewasscanners rijden al rond bij De Enk Groen & Golf. Tegelijkertijd is GIS voor veel greenkeepers nog een ver-van-mijn-bedshow. De NGF moedigt iedereen in de golfsector aan het computersysteem ook te gaan gebruiken en lanceerde vorige maand de website golfbaandataviewer.nl. Niet alle GIS-leveranciers zijn hier even blij mee.

Auteur: Peter Voskuil

Spreek gebruikers en leveranciers en je raakt overtuigd: GIS (een computerprogramma om GEO-informatie te verzamelen en visueel vast te leggen op digitale kaarten en aan het beheer te koppelen) is iets prachtigs.

Google Earth

De NGF denkt dat het een onmisbare tool is bij het halen van de Green Deal 2020, die voorziet in chemievrij beheer van de Nederlandse golfbanen. 'Als ik tegenwoordig naar GIS kijk,' zegt Joris Slooten, manager afdeling banen van de NGF, 'denk ik altijd: dit had ik moeten hebben toen ik nog golfbaanbeheerder was. Maar vijf jaar geleden waren dat soort systemen nog heel duur en stonden ze nog in de kinderschoenen.'

Ronald Buiting vanuit Buiting Advies, ontwikkelaar van het GIS-systeem GMP Golf, herinnert zich nog precies de eerste keer dat hij GIS in werking zag.

'Het was net als toen ik Google Earth voor het eerst zag. Je ziet het en beseft onmiddellijk: ja, dit is het! Tot dan toe zaten we met kaarten van 1 op 50.000 met dunne pennen op de tekentafel met overlegpapier banen in te tekenen.'

Koffievlekken

Voorbij is het uitvouwen van kaarten met koffievlekken erop en oude en nieuwe versies die circuleren. Iedereen die aan het beheer van een golfbaan werkt, heeft nu altijd dezelfde, up-to-date kaartenset die zijn gegevens uit de cloud haalt en ter plekke op de iPad of mobiel te raadplegen is. Iedereen kan erin werken.

Informatie wordt in verschillende kaartlagen naar eigen inzicht vastgelegd. Een kaartlaag berekening en drainage, bijvoorbeeld, een kaartlaag bemesting, flora en fauna: het kan allemaal. Op golfbaan De Gelpenberg is onlangs een kaartlaag bomenbeheer in GIS gecreëerd, na een verenigingsbrede discussie over een gesneuvelde monumentale boom. Van elke boom staat daarin aangegeven wat de status is. 130 zijn extra beschermd, wat betekent dat er zonder toestemming van het bestuur niets mee gebeurt.

Het voordeel van GIS is dat de kennis niet meer in het hoofd van een enkele greenkeeper zit, maar wordt gedeeld, waardoor personen makkelijker vervangbaar zijn bij ziekte, vertrek of pensioen. De mogelijkheden zijn oneindig, schetsen de

 5 min. leestijd

van acht euro per uur terwijl het elders op twee euro ligt? Zwakke plekken van banen, bijvoorbeeld door te veel schaduw of sproeiers die elkaar overlappen of bepaalde stukken niet bestrijken, worden met wetenschappelijke precisie in beeld gebracht. Joost Verhagen (Cobra): 'Het gaat ook om archivering en borging. Een greenkeeper kan niet alles in zijn hoofd hebben. Je hebt het hier over big data.' Dag na dag, jaar in, jaar uit, verzamelt het systeem gegevens. Bij De Enk rijden sinds kort de eerste onbemande maaimachines rond met verschillende sensoren en scanners die data verzamelen. Daarnaast moet je volgens Verhagen ook denken aan drones, vliegtuigen en satellieten die het beheer van de golfbaan steeds professioneler maken.

Informatie wordt in verschillende kaartlagen naar eigen inzicht vastgelegd

Chagrijn

Prachtig allemaal, maar GIS blijkt ook tot chagrijn te kunnen leiden. De NGF presenteerde onlangs golfbaanviewer.nl, een GIS-systeem waarop alle golfbanen op de kaart van Nederland staan aangegeven. De NGF vraagt haar leden om in samenhang met geografische gegevens zo veel mogelijk beheerinformatie onder de eigen baan te hangen. De bedoeling is zo een transparante database te laten ontstaan, een publiek platform, waarop in één oogopslag vanuit nationaal perspectief te zien is hoe het ervoor staat met de golfbanen van Nederland. Buren van golfbanen en kritische organisaties kunnen tot in detail bekijken hoe het golfbaanbeheer wordt ingevuld door de golfsector.

makers van de systemen. Gegevens worden visueel inzichtelijk gemaakt, je kunt ter plekke de status en historie van bepaalde zaken opvragen, storingen kunnen automatisch aan leveranciers worden gemeld, je kunt aantekeningen maken, je kunt zien waar je collega's zijn en oeverloze zoektochten naar putten en andere zaken zijn eveneens verleden tijd. En, mooier nog, je kunt banen en gedeeltes van banen met elkaar vergelijken. Waarom heeft het maaien een kostprijs

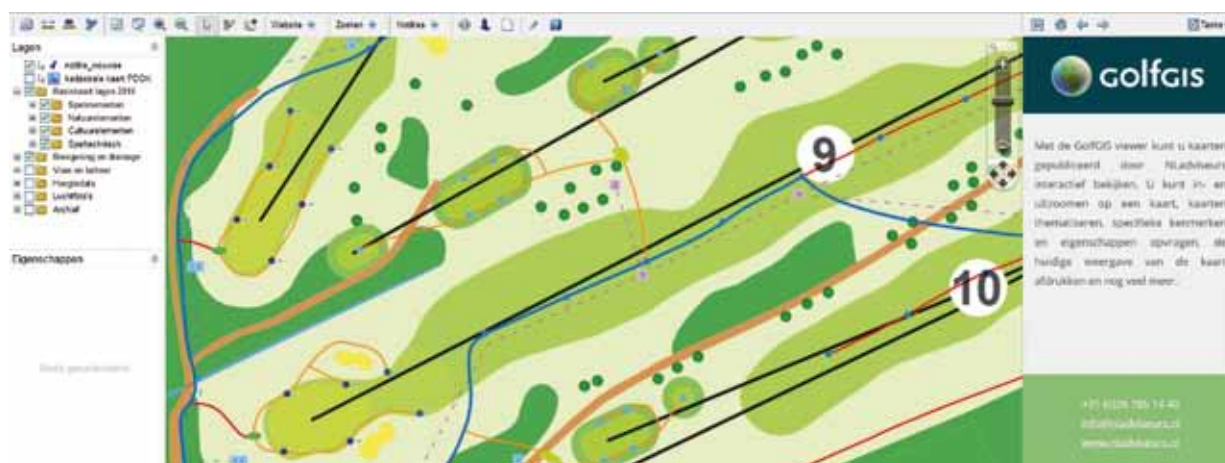
ACTUEEL

'Dat zijn vragen waarvan je weet dat we ze vroeg of laat moeten beantwoorden', zegt Joris Slooten. 'Golfbanen zijn nu nog blinde vlekken in databases. Maar onbekend maakt onbemind. Golf is altijd een gesloten wereldje geweest, maar we doen het best goed en mogen trots zijn op wat we doen.'

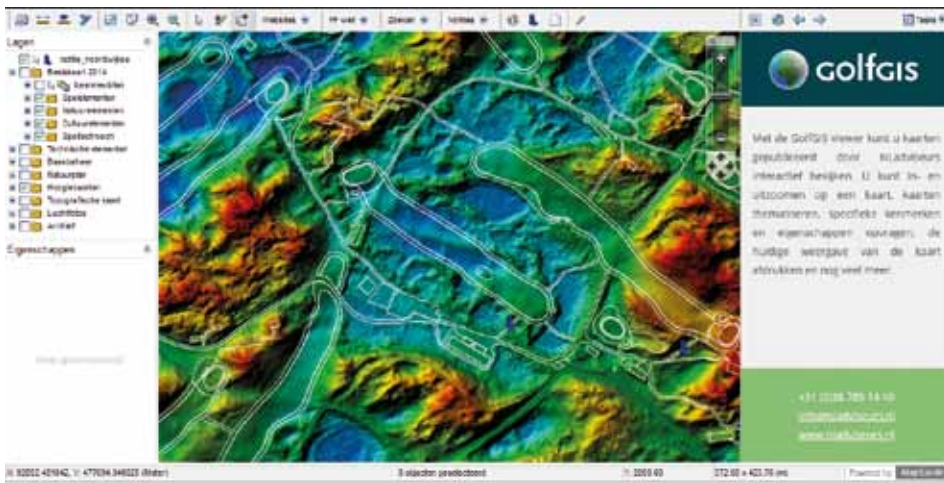
Naast het bieden van meer transparantie wil de NGF met de golfbaanviewer ook het gebruik van GIS aanmoedigen (driekwart van de markt werkt nog zonder GIS) en ervoor zorgen dat er één GIS-golfstandaard komt, zodat in de toekomst data zonder problemen gekoppeld kunnen worden. De NGF heeft daarbij gekozen voor het systeem van Buiting Advies, dat gebruikmaakt van de zogeheten ESRI-software. Volgens NGF en Buiting is dat de meest universele GIS-taal, die het makkelijkst aan te sluiten is op databases buiten de sector, met gegevens over klimaatzones, grondwaterstandkaarten, provinciegegevens, leidingtrajecten enzovoort.

Non-argument

De twee andere partijen met een GIS-systeem in de branche, Cobra en NL Adviseurs, vinden dat een non-argument. Hun systemen zijn net zo universeel, zeggen zij. Volgens hen kiest de NGF met de golfbaanviewer nadrukkelijk partij voor een marktsysteem. 'Je kunt dit niet doen en dan volhouden dat er van enige neutraliteit sprake is', zegt Joost Verhagen van Cobra. 'De NGF had veel beter de markt zijn werk kunnen laten doen. Het enige wat de NGF had moeten doen, is vaststellen welke uniforme taal we met elkaar moeten gebruiken. Een IM-Golf, zoals IM-Geo of IM-BOR, die in de openbare ruimte worden gebruikt. De NGF had geen applicatie, maar een standaardtaal moeten ontwikkelen.' Zoals het nu gaat, worden volgens Verhagen gebruikers toch in de richting van het GIS-systeem van Buiting geleid. Een nadeel van de nu genomen beslissing van de NGF is

Beregeningskaart onmisbaar voor golfbanen

Hoogtebeelden kunnen inzicht geven in oorzaken wateroverlast

volgens hem dat golfbanen straks minder makkelijk kunnen wisselen van softwareleverancier. 'De NGF had de markt vrij moeten laten', zegt hij. Collega Guido Hamelink van NL adviseurs houdt zich liever wat op de vlakte. Aan de introductie van golfbaandataviewer.nl gingen mislukte gesprekken vooraf die tot doel hadden om met drie leveranciers gezamenlijk iets te lanceren. 'Ik vind het nog steeds jammer dat daar de indruk is ontstaan dat NL adviseurs en Cobra niet zouden willen meewerken aan een golfbaandataviewer', aldus Hamelink. Natuurlijk vindt hij het jammer dat de NGF voor het systeem van Buiting heeft gekozen, maar belangrijker vindt hij het dat de NGF zo achter het gebruik van GIS is gaan staan. NL adviseurs is alweer in gesprek met NFG over de golfbaandataviewer.

Joris Slooten haast zich op zijn beurt te verzekeren dat de NGF zich wel degelijk neutraal opstelt. 'Wij beperken ons tot onze eigen insteek, de nationale kaartlaag. We hebben geprobeerd een voorzet te doen en door centraal in te kopen goedkoper te werken. Niks is verplicht.'

De NGF had geen applicatie, maar een standaardtaal moeten ontwikkelen

Volgens Ronald Buiting van Buiting Advies verdient de NGF juist lof. Door de move die de federatie met golfbaandataviewer.nl maakt, wordt het voor partijen die nog niet gebruikmaken van GIS simpeler en goedkoper dan ooit om kennis te maken met het computersysteem. De eenvou-

digste basisvorm van het systeem kan voor een derde van de normale prijs worden binnengehaald. Verhagen: 'Dit is iets wat iedere baan zelf zou moeten regelen. Ik zou zeggen: golfbanen, ga zelf op zoek en laat je niet opleggen door de golf-federatie met wie je moet werken. Vraag alle drie de leveranciers een keer op de koffie en kijk welk systeem het beste past bij jou.'

Mini-enquête

Het succes van golfbaandataviewer.nl staat of valt naast dit alles met de bereidheid van golfbanen-beheerders om daadwerkelijk aanvullende data onder de nationale kaart te hangen. Medio november nodigde NL adviseurs de gebruikers van zijn systeem GolfGIS uit op zijn kantoor in Velp. Daar werd de mobiele service van GolfGIS gepresenteerd. Greenkeepers, baan-commissarissen en andere betrokkenen kunnen voortaan met de mobiel of iPad op de baan zelf aangeven waar wat moet gebeuren of waar wat is gedaan. Een voorzichtige mini-enquête onder ruim een derde van de klanten op die bijeenkomst bracht aan het licht dat veel beheerders op voorhand niet tegen het openbaar maken van beheer-data zijn. Toch was er ook duidelijk terughoudendheid te proeven. 'Eerst zien', reageerde een van de greenkeepers ietwat sceptisch en zijn opmerking werd met instemming ontvangen. Het delen van sommige data ligt gevoelig.

De inschatting van Joost Verhagen van Cobra is dat beheerders tachtig procent van hun data altijd voor zichzelf zullen houden. 'Grote bedrijven met meerdere golfbanen zullen zich wel drie keer achter de oren krabben voor ze de concurrent met bepaalde gegevens willen laten kennismaken', denkt hij.

Joris Slooten

Ronald Buiting

Joost Verhagen

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-6364